

MINISTERSTWO

Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Departament Funduszy

DF.I.4021.35.7.2019.MZ

*Zasady ubiegania się
o środki rezerwy Funduszu Pracy
na finansowanie działań aktywizacyjnych realizowanych
przez powiatowe i wojewódzkie urzędy pracy
w 2020 roku*

Zatwierdził

MINISTER
z up.

Stanisław Szwed
SEKRETARZ STANU

MINISTER

Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Warszawa dnia, 9 stycznia 2020 r.

Podstawy prawne dotyczące tworzenia rezerwy i dysponowania tą częścią środków Funduszu Pracy na realizację zadań na rzecz aktywizacji osób bezrobotnych zawiera ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o *promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* (Dz. U. z 2019 r. poz. 1482, z późn. zm.), zwana dalej ustawą, oraz wydane na jej podstawie akty wykonawcze:

- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 25 sierpnia 2014 r. w *sprawie algorytmu ustalania kwot środków Funduszu Pracy na finansowanie zadań w województwie* (Dz. U. z 2014 r. poz. 1294), zwane dalej rozporządzeniem RM,
- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 października 2011 r. w *sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej Funduszu Pracy* (Dz. U. z 2016 r. poz. 472), zwane dalej rozporządzeniem MPiPS,
- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 maja 2014 r. w sprawie programów *specjalnych* (Dz. U. z 2014 r. poz. 638), zwane dalej rozporządzeniem o programach specjalnych.

Niniejsze opracowanie ma na celu usprawnienie procesu ubiegania się o środki rezerwy Funduszu Pracy, będącej w dyspozycji Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, na realizację działań aktywizacyjnych realizowanych przez powiatowe i wojewódzkie urzędy pracy.

Ilekrót w opracowaniu jest mowa o:

- **Efektywności kosztowej programów finansowanych ze środków rezerwy** - oznacza to stosunek kwoty wydatków samorządów powiatów sfinansowanych ze środków Funduszu Pracy (zarówno z rezerwy FP, jak i tych naliczonych algorytmem) na realizację programów, do liczby osób, które zostały zatrudnione¹.
- **Efektywności zatrudnieniowej programów finansowanych ze środków rezerwy** – oznacza to udział procentowy liczby osób, które w trakcie lub po zakończeniu udziału w programie, finansowanym ze środków Funduszu Pracy (zarówno z rezerwy, jak i tych naliczonych algorytmem), zostały wykazane jako zatrudnione w stosunku do liczby osób, które zakończyły udział w tym programie.

Za dzień zakończenia udziału w programie przyjmuje się również dzień zakończenia okresu zobowiązaniowego, wynikającego z ustawy, po ostatniej formie aktywizacji finansowanej ze wskazanych wyżej środków FP, realizowanej w ramach programu;

- **FP** - oznacza to Funduszu Pracy;
- **Limicie naliczonym algorytmem** – oznacza to limit środków Funduszu Pracy ustalony zgodnie z art. 109 ust. 2 oraz art. 109 ust. 8 ustawy;
- **Marszałku** – oznacza to Marszałka Województwa;
- **Ministrze** – oznacza to ministra właściwego do spraw pracy;
- **Ministerstwie** – oznacza to Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej;
- **Starości** – oznacza to starostę powiatu lub prezydenta miasta na prawach powiatu, sprawującego zwierzchnictwo nad powiatowym urzędem pracy lub dyrektora odpowiedniego urzędu pracy działającego z upoważnienia starosty lub prezydenta miasta;
- **SEWZ** - oznacza to specyficzne elementy wspierające zatrudnienie;
- **Środkach rezerwy** – oznacza to środki rezerwy Funduszu Pracy, będącej w dyspozycji ministra właściwego do spraw pracy;
- **Zasadach** – oznacza Zasady ubiegania się o środki rezerwy Funduszu Pracy na finansowanie działań aktywizacyjnych realizowanych przez powiatowe i wojewódzkie urzędy pracy w 2020 roku.

Opracowanie zawiera informacje podstawowe. W przypadku wątpliwości dotyczących treści wniosku i sprawozdania należy zwrócić się do Departamentu Funduszy Ministerstwa (załączniki 1, 2-6) lub Departamentu Rynku Pracy Ministerstwa (załączniki 1a-1c).

W przypadku zmiany treści załączników, w trakcie obowiązywania Zasad, ewentualne pytania należy kierować do Departamentu, który zmian dokonał.

Dane kontaktowe:

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, ul. Nowogrodzka 1/3/5, 00-513 Warszawa,

Departament Funduszy:

telefon: /22/ 461-61-60,

Departament Rynku Pracy:

telefon: /22/ 461-64-02

▪ ¹ w rozumieniu definicji zatrudnienia zawartej w objaśnieniach do załącznika formularza sprawozdawczego MRPIPS-02.

1. PRZEZNACZENIE ŚRODKÓW REZERWY FUNDUSZU PRACY W 2020 ROKU

Środki rezerwy mogą być przeznaczone na finansowanie realizacji działań aktywizacyjnych w formie:

- 1) programów aktywizacji zawodowej bezrobotnych zwolnionych z pracy z przyczyn nie dotyczących pracowników oraz pracowników objętych zwolnieniami monitorowanymi;
- 2) programów aktywizacji zawodowej bezrobotnych na terenach, na których w 2020 roku miały miejsce klęski żywiołowe;
- 3) programów aktywizacji zawodowej cudzoziemców, w tym objętych ochroną międzynarodową;
- 4) programów aktywizacji zawodowej (realizowanych w ramach naborów):
 - a) bezrobotnych rodziców powracających na rynek pracy oraz bezrobotnych opiekunów osób niepełnosprawnych;
 - b) bezrobotnych niepełnosprawnych oraz bezrobotnych, którzy sprawowali opiekę nad osobą zależną, w szczególności niepełnosprawną;
 - c) bezrobotnych powracających z zagranicy;
 - d) bezrobotnych repatriantów;
 - e) bezrobotnych zamieszkujących na wsi;
 - f) bezrobotnych w regionach wysokiego bezrobocia;
 - g) bezrobotnych związanych z tworzeniem zielonych miejsc pracy;
 - h) bezrobotnych będących dłużnikami alimentacyjnymi²;
 - i) bezrobotnych byłych więźniów;
 - j) innych programów, których realizacja wynikać będzie z diagnozy bieżących potrzeb rynku pracy;
- 5) programów specjalnych;
- 6) projektów pilotażowych.

2. TRYB POSTĘPOWANIA PRZY UBIEGANIU SIĘ O ŚRODKI REZERWY

Koordinacja realizacji działań aktywizacyjnych finansowanych ze środków rezerwy na terenie województwa pozostaje w gestii Marszałka.

Finansowanie programów ze środków rezerwy może być realizowane wyłącznie w terminie do dnia **31 grudnia 2020 roku**. Po dniu 31 grudnia 2020 roku finansowanie działań w ramach programu odbywa się z kwoty środków (limitu) Funduszu Pracy naliczonego algorytmem na 2021 rok, z zastrzeżeniem pkt 2, ppkt 2.1. Zasad.

² W rozumieniu przepisów ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2019 r. poz. 670, z późn. zm.)

2.1. Programy aktywizacji zawodowej bezrobotnych zwolnionych z pracy z przyczyn nie dotyczących pracowników oraz pracowników objętych zwolnieniami monitorowanymi.

Środki rezerwy przeznaczone na programy będą uruchamiane na bieżąco w ramach środków będących w dyspozycji Ministra, w kolejności wpływu wniosków do Ministerstwa. Wzór wniosku stanowi Załącznik nr 1 do Zasad. Wniosek należy sporządzić wg procedury określonej w pkt 2 ppkt 2.4. Zasad.

Programem mogą być objęte **wyłącznie** osoby zwolnione z pracy w 2020 roku, wobec których Starosta nie ma możliwości finansowania działań aktywizacyjnych ze środków limitu naliczonego algorytmem.

Program dotyczy osób bezrobotnych zarejestrowanych w urzędzie pracy, z którymi rozwiązano stosunek pracy z przyczyn nie dotyczących pracowników w drodze wypowiedzenia dokonanego przez pracodawcę, a także na mocy porozumienia stron, a także osób objętych zwolnieniami monitorowanymi (art. 2 ust. 1 pkt. 44 ustawy) Przewiduje się również możliwość przyznania środków rezerwy w sytuacji otrzymania przez urząd pracy zawiadomienia o planowanym w 2020 r. zwolnieniu grupowym o którym mowa w art. 4 ust. 1 lub 4 ustawy o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn nie dotyczących pracowników (Dz. U. z 2018 r. poz. 1969, z późn. zm.)

W sytuacji, w której:

1. rozpoczęcie realizacji programu finansowanego z rezerwy nastąpiło w 2019 roku,
2. w 2019 roku programem objętych zostało ponad 100 osób,
3. nie ma możliwości finansowania programu z kwoty środków limitu naliczonego algorytmem na 2020 rok - Marszałek może wystąpić z wnioskiem o finansowanie kosztów kontynuacji programu w 2020 roku ze środków rezerwy. Okoliczności wymienione w ww. punktach 1-3 muszą zaistnieć jednocześnie.

UWAGA!

Wnioski dotyczące finansowania programów realizowanych przy współfinansowaniu z wkładu finansowego Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji³, dalej jako EFG będą traktowane priorytetowo.

Wnioskodawca (pracodawca, WUP, właściwy resort) wnoszący o zabezpieczenie środków rezerwy na finansowanie kosztów pakietu zindywidualizowanych usług na rzecz bezrobotnych w ramach projektu współfinansowanego z EFG, w całym okresie realizacji programu przesyła do Departamentu Funduszy Ministerstwa wypełniony druk Załącznika nr 3 do Zasad.

Środki rezerwy przyznawane będą na wniosek Marszałka o finansowanie programu, na każdy rok budżetowy. Do wniosku należy załączyć informację, zgodnie z Załącznikiem nr 2 do Zasad.

Starosta, który opracuje program aktywizacji zawodowej bezrobotnych zwolnionych z przyczyn nie dotyczących pracowników oraz pracowników objętych zwolnieniami monitorowanymi, współfinansowanymi z wkładu finansowego EFG, może otrzymać środki rezerwy na finansowanie programu specjalnego bez ogłoszenia.

2.2. Programy związane z aktywizacją bezrobotnych na terenach, na których w roku 2020 miały miejsce klęski żywiołowe.

Środki rezerwy przeznaczone na programy będą uruchamiane na bieżąco w ramach środków, będących w dyspozycji Ministra, w kolejności wpływu wniosków do Ministerstwa. Wzór wniosku stanowi Załącznik nr 1 do Zasad. Wniosek należy sporządzić wg procedury określonej w pkt 2, ppkt 2.4. Zasad.

Wniosek o środki rezerwy powinien dotyczyć takich form aktywizacji jak: organizacja robót publicznych, prace społecznie użyteczne oraz prace interwencyjne.

³ Stosownie do Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1309/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji (2014–2020) i uchylecia rozporządzenia (WE) nr 1927/2006 (Dz. Urz. UE L 2013 347/855, z późn. zm.).

Wydatki na pozostałe formy aktywizacji mogą stanowić nie więcej niż 10% kwoty określonej we wniosku.

Działania określone w programie powinny być ukierunkowane na wsparcie likwidacji zdarzeń mających znamiona klęski żywiołowej, wskazanej we wniosku oraz powinny stanowić uzupełnienie działań podjętych przez Jednostki Samorządu Terytorialnego.

We wniosku należy zawrzeć przede wszystkim informację o rodzaju i czasie zdarzenia, jakie wystąpiło na danym terenie oraz dokładnie opisać powstałe szkody. Należy również wskazać jakie prace służące likwidacji skutków zdarzenia będą wykonywane przez skierowanych bezrobotnych.

2.3. Programy aktywizacji zawodowej cudzoziemców, w tym objętych ochroną międzynarodową.

Środki rezerwy na programy będą uruchamiane na bieżąco w ramach środków będących w dyspozycji Ministra, w kolejności wpływu wniosków do Ministra.

Wzór wniosku stanowi Załącznik nr 1 do Zasad. Wniosek należy sporządzić wg procedury określonej w pkt 2, ppkt 2.4. Zasad.

Aktywizacja zawodowa cudzoziemców odbywa się zgodnie z przepisami ustawy, na zasadach analogicznych do zasad aktywizacji zawodowej obywateli polskich.

Na podstawie art. 1 ust. 3 ustawy, aktywizacją zawodową objęci są cudzoziemcy korzystający z następujących form ochrony międzynarodowej:

- posiadający status uchodźcy i ich małżonkowie,
- objęci ochroną uzupełniającą i ich małżonkowie,
- posiadający zgodę na pobyt ze względów humanitarnych lub zgodę na pobyt tolerowany i ich małżonkowie.

2.4. Programy aktywizacji zawodowej wyszczególnione w pkt 1, ppkt 4 Zasad

Nabór wniosków odbywać się będzie **wyłącznie** w wyniku ogłoszenia Ministra, **które może zawierać szczegółowe kryteria i zasady. Nie należy przysyłać wniosków do Ministerstwa, jeżeli nabór nie został ogłoszony.** Wniosek złożony bez ogłoszenia naboru pozostawia się **bez rozpoznania**.

Procedura sporządzenia wniosku.

Starosta opracowuje program zgodnie z wnioskiem, stanowiącym Załącznik nr 1 do Zasad (wypełnia część I wniosku pn. *Opis programu*); i przesyła go do właściwego Marszałka.

Przygotowanie programu powinno zostać poprzedzone szczegółową analizą potrzeb lokalnego rynku pracy, prowadzącą do wyłonienia grupy docelowej, dla której będzie realizowany program aktywizacji.

Analiza w formie pisemnej powinna być przedłożona Marszałkowi, a wyniki analizy zamieszczone w opisie programu. **Nie należy przysyłać do Ministerstwa analizy potrzeb lokalnego rynku pracy.**

Opis programu powinien określać w jaki sposób przyczyni się on do realizacji celów Krajowego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia oraz Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia.

Druk wniosku zawierający opis programu Starosta przedkłada Marszałkowi w dwóch egzemplarzach. Jeden egzemplarz przeznaczony jest dla Marszałka.

Marszałek dokonuje weryfikacji i oceny programu w oparciu o kryteria oceny wniosku, określone w pkt 3, ppkt 3.1.1. Zasad.

Marszałek, w przypadku rekomendowania programu opracowanego przez Starostę do sfinansowania ze środków rezerwy, wypełnia część II wniosku i przekazuje jeden egzemplarz Ministrowi.

UWAGA!

Programy aktywizacji zawodowej bezrobotnych rodziców powracających na rynek pracy oraz bezrobotnych opiekunów osób niepełnosprawnych (nr 4a) - należy realizować dla wymagających wsparcia rodziców i opiekunów, a w szczególności osób określonych w Programie kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem” przyjętego przez Radę Ministrów na podstawie art. 12 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2019 r. poz. 473).

Programy aktywizacji zawodowej bezrobotnych niepełnosprawnych oraz bezrobotnych, którzy sprawowali opiekę nad osobą zależną, w szczególności niepełnosprawną (nr 4b) – należy realizować w szczególności dla osób, które przed rejestracją pobierały świadczenie pielęgnacyjne lub specjalny zasiłek opiekuńczy na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 2220 z późn. zm.) lub zasiłek dla opiekuna na podstawie ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2017 r. poz. 2092 z późn. zm.), w związku ze sprawowaniem opieki nad osobą niepełnosprawną.

Programy aktywizacji zawodowej bezrobotnych powracających z zagranicy (nr 4c) – dotyczą bezrobotnych zarejestrowanych w urzędzie pracy po zakończeniu zatrudnienia lub działalności gospodarczej prowadzonej poza RP.

Programy aktywizacji zawodowej bezrobotnych zamieszkujących na wsi (nr 4e) – przeznaczone są dla mieszkańców gmin wiejskich i miejsko-wiejskich.

Programy aktywizacji zawodowej bezrobotnych związane z tworzeniem zielonych miejsc pracy (nr 4g) – Zielone miejsca pracy powstają w związku z podejmowaniem przedsięwzięć, których celem jest zmniejszenie presji na środowisko naturalne ze strony gospodarki i konsumpcji. Zielone miejsca pracy mogą powstawać w każdym sektorze gospodarki pod warunkiem, że osoby zatrudnione będą bezpośrednio lub pośrednio zaangażowane w poprawianie stanu środowiska na danym terenie oraz w przeciwdziałanie przedsięwzięciom szkodliwym dla stanu środowiska. Powyższym programem mogą być objęte wszelkie działania na rzecz tworzenia miejsc pracy przyjaznych środowisku naturalnemu oraz dostosowania kwalifikacji zawodowych osób bezrobotnych do zielonych miejsc pracy. Celem powyższego programu jest wsparcie transformacji rynku pracy w kierunku tworzenia miejsc pracy przyjaznych środowisku naturalnemu ze szczególnym uwzględnieniem branży OZE (odnawialne źródła energii), a także wsparcie osób odchodzących z branż energochłonnych i górnictwa jak również likwidacja luki pomiędzy wykształceniem bezrobotnych, a wymogami nowoczesnej zielonej energetyki.

Programy aktywizacji zawodowej bezrobotnych byłych więźniów (nr 4i) – których celem będzie wsparcie w pozyskaniu zatrudnienia przez osoby zwolnione z zakładów karnych.

Inne programy, których realizacja wynikać będzie z diagnozy bieżących potrzeb rynku pracy (nr 4j) – w ramach innych programów w szczególności wspierane będą programy aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych oraz bezrobotnych w wieku 50 lat i powyżej, a także programy rozwoju przedsiębiorczości oraz aktywizacji zawodowej bezrobotnych, których celem będzie likwidacja widocznych na rynku pracy luk kompetencyjnych, związanych z brakiem specjalistów m.in. przemysłu: spożywczego, maszynowego, motoryzacyjnego, IT oraz medycyny, opieki długoterminowej oraz usług opiekuńczych.

Nabór wniosków odbywać się będzie na podstawie ogłoszenia Ministra, które może zawierać szczegółowe kryteria i zasady. Wzór wniosku stanowi załącznik nr 1 do Zasad. Wniosek należy sporządzić wg procedury określonej w pkt 2, ppkt 2.4. Zasad.

2.5. Programy specjalne.

Nabór wniosków na programy specjalne odbywać się będzie **wyłącznie** w wyniku ogłoszenia Ministra, z wyjątkiem programów specjalnych realizowanych przy współfinansowaniu z wkładu EFG, wymienionych w pkt 2, ppkt 1 Zasad.

W ogłoszeniu mogą zostać wskazane grupy docelowe, do których będą kierowane programy specjalne, kwoty środków dla województw oraz dodatkowe kryteria wymagane do uzyskania środków rezerwy.

Minister w ogłoszeniu o naborze wniosków może określić minimalny oczekiwany poziom efektywności zatrudnieniowej, którego osiągnięcie planowane jest na zakończenie realizacji programów specjalnych.

Realizację programów specjalnych reguluje art. 66a ustawy. Szczegółowe zasady organizacji i realizacji programów specjalnych, zakres ich stosowania, sposób wyłaniania i doboru uczestników programów oraz sposób finansowania tych programów z Funduszu Pracy określa rozporządzenie o programach specjalnych.

Starosta przesyła do Marszałka program specjalny przygotowany zgodnie z formularzem, stanowiącym Załącznik nr 1a do Zasad. Dla każdego programu specjalnego należy sporządzić odrębny wniosek.

Przygotowanie programu specjalnego powinno zostać poprzedzone przeprowadzeniem diagnozy osób bezrobotnych lub poszukujących pracy w zakresie ich sytuacji zawodowej z uwzględnieniem analizy potrzeb lokalnego rynku pracy.

Do programu specjalnego Starosta załącza:

- oświadczenie o spełnieniu warunku umożliwiającego aplikowanie o dodatkowe środki z rezerwy, informujące o przekroczeniu planowanej na realizację programów specjalnych wysokości środków Funduszu Pracy, o których mowa w art. 66a ust. 4 ustawy;
- kopię informacji Ministra o ustalonej, zgodnie z art. 109 ust. 8 ustawy, dla powiatu wysokości kwoty środków Funduszu Pracy, z przeznaczeniem na finansowanie w roku poprzednim programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej;
- opinię powiatowej rady rynku pracy;
- kopię zawartych porozumień;
- diagnozę osób bezrobotnych lub poszukujących pracy w zakresie ich sytuacji zawodowej oraz barier utrudniających podjęcie zatrudnienia lub utrzymanie miejsca pracy, z uwzględnieniem analizy potrzeb lokalnego rynku pracy.

Marszałek dokonuje weryfikacji i oceny programów specjalnych w oparciu o kryteria oceny programu specjalnego, określone w pkt 3, ppkt 3.1.2 Zasad. Indywidualną ocenę warunków spełniających kryteria formalne sporządza na druku stanowiącym Załącznik nr 1b do Zasad.

Biorąc pod uwagę adekwatność zastosowanych w programach specjalnych specyficznych elementów wspierających zatrudnienie, w odniesieniu do zdiagnozowanych barier zatrudnieniowych, Marszałek tworzy listę rankingową programów specjalnych, zawierającą proponowaną kwotę dofinansowania poszczególnych programów specjalnych i przekazuje ją Ministrowi.

Marszałek informuje Starostów o rekomendowaniu programu specjalnego do dofinansowania ze środków rezerwy lub o negatywnej ocenie programu specjalnego, która stanowi brak podstawy do rekomendowania programu specjalnego do dofinansowania ze środków rezerwy.

Jeśli urząd pracy nie osiągnął założonych wskaźników efektywności zatrudnieniowej dla zakończonych programów specjalnych finansowanych ze środków rezerwy, Marszałek może podjąć decyzję o braku rekomendacji dla programu specjalnego, opracowanego przez ten urząd.

Starosta, w przypadku rekomendowania przez Marszałka programu specjalnego do dofinansowania ze środków rezerwy, przygotowuje wniosek o przyznanie dodatkowych środków rezerwy na formularzu stanowiącym Załącznik nr 1c do Zasad. Wniosek należy przesać do właściwego wojewódzkiego urzędu pracy.

UWAGA!

Wnioski Starostów oraz listy rankingowe Marszałka, Dyrektor WUP przesyła do Departamentu Funduszy. Nie należy przysyłać indywidualnej oceny programu specjalnego (Załącznik nr 1 b).

Marszałek prowadzi bieżący monitoring realizowanych programów specjalnych. O wszelkich zmianach dokonanych w obrębie programu specjalnego Starosta informuje Marszałka.

2.6. Projekty pilotażowe.

Projekt pilotażowy, inicjowany przez Marszałka lub Starostę, przed wdrożeniem musi uzyskać akceptację Ministra. W związku z powyższym, organ inicjujący projekt pilotażowy musi przedłożyć szczegółowe informacje charakteryzujące ten projekt, ze szczególnym uwzględnieniem opisu proponowanych rozwiązań systemowych, niepowielających obecnie funkcjonujących rozwiązań oraz wykazać, że realizacja projektu pilotażowego może przyczynić się do powstania nowych uniwersalnych rozwiązań możliwych do zaimplementowania w przepisach prawa.

Ze względu na możliwość zgłaszania różnorodnych inicjatyw w ramach projektów pilotażowych, nie zachodzi potrzeba standaryzacji formularza wniosku. Wnioski wraz z całą dokumentacją należy składać na adres Departamentu Rynku Pracy Ministerstwa.

Każdy wniosek oceniany jest indywidualnie i, w zależności od zagadnień jakie porusza, konsultowany może być z innymi komórkami organizacyjnymi Ministerstwa, a także z innymi resortami lub instytucjami. W przypadku podjęcia przez Ministra decyzji o celowości wdrożenia projektu pilotażowego pomiędzy samorządem województwa lub powiatu, a Ministrem zawarta zostanie umowa określająca w szczególności wysokość środków przeznaczonych na wdrażanie pozytywnie zaopiniowanego projektu pilotażowego oraz sposobu sprawozdania efektów uzyskanych w jego wyniku.

3. WERYFIKACJA I OCENA WNIOSKÓW

Marszałek dokonuje weryfikacji opracowanych przez Starostów programów, o których mowa w pkt 1 ppkt 1-5 Zasad, pod względem spełnienia kryteriów formalnych, następnie dokonuje oceny programu w oparciu o kryteria merytoryczne. Ocena dokonana przez Marszałka w oparciu o kryteria zawarte w pkt 3 ppkt 3.1.1 i ppkt 3.1.2 będzie uwzględniana przy podejmowaniu decyzji o przyznaniu środków rezerwy na realizację programu.

3.1. Kryteria oceny dokonywanej przez Marszałka.

3.1.1. Kryteria oceny programów aktywizacji zawodowej wskazanych w pkt 1, ppkt 1-4 Zasad.

Kryteria oceny		
I	KRYTERIA FORMALNE	Odpowiedź
1	czytelność programu	Tak/Nie
2	kompletne wypełnienie druku wniosku	Tak/Nie
3	przygotowanie wszystkich informacji zgodnie z poszczególnymi blokami wniosku	Tak/Nie
II	KRYTERIA MERYTORYCZNE	Max. liczba punktów
1	rzetelność wykonanej analizy potrzeb rynku pracy oraz trafność zaproponowanych działań odpowiadających specyfice grupy docelowej i uwarunkowaniom lokalnego rynku pracy	15
2	planowana efektywność zatrudnieniowa	30
3	planowana efektywność kosztowa	30
4	udział innych instytucji rynku pracy oraz partnerów w realizacji programu	15
5	zróżnicowanie form aktywizacji służących osiągnięciu celów przewidzianych w programie	10

Jeżeli w kryteriach formalnych pojawi się przynajmniej jedna odpowiedź negatywna wówczas wniosek nie podlega dalszej ocenie.

3.1.2. Kryteria oceny programów specjalnych wskazanych w pkt 1, ppkt 5 Zasad.

Kryteria oceny		
I	KRYTERIA FORMALNE	Odpowiedź
1	Spełnienie warunków finansowych wynikających z przepisów: – 10% limit, – wysokość środków FP w przeliczeniu na jednego uczestnika, – wysokość kwoty wydatków na SEWZ	Tak/Nie
2	Wymagane załączniki: – oświadczenie Starosty o spełnieniu warunku umożliwiającego aplikowanie o dodatkowe środki rezerwy, – kopia pisemnej informacji Ministra o ustalonej, zgodnie z art. 109 ust. 8 ustawy, dla powiatu wysokości środków FP, z przeznaczeniem na finansowanie w roku poprzednim programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej, – opinia powiatowej rady rynku pracy, – kopie zawartych porozumień, – diagnoza osób bezrobotnych lub poszukujących pracy w zakresie ich sytuacji zawodowej z uwzględnieniem analizy potrzeb lokalnego rynku pracy	Tak/Nie
II	KRYTERIA MERYTORYCZNE	Max. liczba punktów
1	uczestnicy programów specjalnych	20
2	zaprojektowane w programie specjalnym formy wsparcia oraz planowana efektywność kosztowa i zatrudnieniowa	30
3	zawarte porozumienia	10
4	elementy specyficzne wspierające zatrudnienie z uzasadnieniem potrzeby ich zastosowania	20
5	poprawność rachunkowa budżetu programu specjalnego	10
6	szczególne zalety programu specjalnego	10

Marszałek uzasadnia przyznaną punktację w poszczególnych kryteriach merytorycznych, przy czym w ramach:

- *kryterium 1* - ocenie podlegać będzie charakterystyka uczestników programu specjalnego, kryteria ich doboru oraz zdiagnozowane bariery utrudniające podjęcie zatrudnienia lub utrzymanie miejsca pracy;
- *kryterium 2* - ocenie podlegać będą zaprojektowane formy wsparcia w odniesieniu do zakładanych wskaźników efektywności. Przy ocenie należy posilkować się osiągniętymi w województwie wskaźnikami efektywności kosztowej i zatrudnieniowej poszczególnych form aktywizacji zawodowej;
- *kryterium 3* - ocenie podlegać będzie zakres współpracy Starosty z organizacjami i podmiotami zajmującymi się problematyką rynku pracy lub pracodawcami, przewidzianej na rzecz realizacji programu specjalnego, a także formalna poprawność treści zawartego porozumienia z zakresem wynikającym, z § 6 rozporządzenia w sprawie programów specjalnych;
- *kryterium 4* - ocenie podlegać będzie adekwatność zastosowania SEWZ do zdiagnozowanych u uczestników programów specjalnych barier utrudniających powrót lub wejście na rynek pracy.

Jeżeli w kryteriach formalnych pojawi się przynajmniej jedna odpowiedź negatywna wówczas program nie podlega dalszej ocenie.

Dokonując oceny projektów programów specjalnych Marszałek może kierować się dodatkowymi kryteriami, które nie naruszają warunków wynikających z Zasad, a uwzględniać będą priorytety regionalne.

3.2. Kryteria oceny i weryfikacja wniosków dokonywana przez Ministra.

3.2.1. Kryteria oceny wniosków dotyczących programów aktywizacji zawodowej wskazanych w pkt 1 ppkt 1-4 Zasad.

	Kryteria oceny	Uwagi	Max. liczba punktów
1	stopa bezrobocia	poniżej średniej krajowej dla miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym składany jest wniosek - 0 pkt	25
2	planowana efektywność zatrudnieniowa programu	efektywność zatrudnieniowa poniżej 80 % , a w przypadku programów dot. kłęsk żywiłowych poniżej 10 % – 0 pkt	15
3	planowana efektywność kosztowa programu	efektywność kosztowa powyżej 10 tys. zł/os – 0 pkt	15
4	osiągnięta efektywność zatrudnieniowa podstawowych form aktywizacji w 2018 r.	poniżej 84,9 % - 0 pkt	15
5	osiągnięta efektywność kosztowa podstawowych form aktywizacji w 2018 r.	powyżej 10,2 tys. zł - 0 pkt	15
6	ocena Marszałka	poniżej 50 pkt w ocenie Marszałka = 0 pkt w ocenie Ministra	10
7	udział instytucji rynku pracy w realizacji programu, w szczególności partnerów społecznych oraz organizacji pozarządowych	-	5

UWAGA!

Jeżeli we wniosku o środki rezerwy nie zostanie określona planowana efektywność zatrudnieniowa oraz efektywność kosztowa, wniosek nie zostanie rozpatrzony.

3.2.2. Weryfikacja wniosków o finansowanie programów specjalnych wskazanych w pkt 1 ppkt 5 Zasad.

Kryteria dostępu do środków rezerwy na finansowanie programów specjalnych zostaną zdefiniowane w ogłoszeniu o naborze wniosków.

Minister, na podstawie list rankingowych, liczby uzyskanych punktów z oceny nadesłanej przez Marszałków oraz sytuacji na lokalnym rynku pracy, podejmie decyzję o przyznaniu poszczególnym powiatowym urządzeniom pracy środków rezerwy na realizację programów specjalnych, biorąc pod uwagę dostępną pulę środków.

4. PRZESUWANIE ŚRODKÓW REZERWY POMIĘDZY PROGRAMAMI

Nie jest możliwe przesuwanie środków rezerwy przyznanych na realizację programów wskazanych w pkt 1 ppkt 1-3 oraz ppkt 5-6 Zasad na jakikolwiek inny program.

Jeżeli w trakcie realizacji programów wymienionych w pkt 1 ppkt 4 lit. a-j, zajdzie potrzeba dokonania przesunięć środków rezerwy pomiędzy tymi programami, Starosta występuje do Marszałka z wnioskiem o wyrażenie zgody na przesunięcie środków rezerwy pomiędzy wskazanymi powyżej programami. Wzór wniosku o dokonanie przesunięć środków rezerwy stanowi Załącznik Nr 4 do Zasad.

Decyzję w sprawie uwzględnienia wnioskowanych zmian do programów określonych w pkt 1 ppkt 4 lit. a-j podejmuje Marszałek, mając na względzie efektywność realizowanego programu w zmieniających się warunkach realizacji programu.

Powyższe przesunięcie nie wymaga zgody Ministra.

Nie jest wymagana zgoda Ministra ani Marszałka na dokonanie zmian dotyczących przeznaczenia przyznanego limitu rezerwy, polegających na:

- zwiększeniu lub zmniejszeniu liczebności uczestników programu w tych samych kategoriach jak grupa docelowa,
- rozszerzeniu zakresu stosowanych w programie form aktywizacji, o ile mieszczą się one w zakresie form określonych ustawą,
- przesuwanie powstałych oszczędności pomiędzy formami aktywizacji w ramach jednego programu.

Decyzja w zakresie zmian dotyczących długości okresu realizacji programu uzasadniona zwiększeniem efektywności pozostaje w gestii Starosty.

W trakcie realizacji programów specjalnych wskazanych w pkt 1 ppkt 5 Zasad, dopuszcza się możliwość przesuwania środków rezerwy pomiędzy programami specjalnymi, realizowanymi w powiecie.

W przypadku dokonania zmian w programie specjalnym, Starosta kieruje się wymogami określonymi w § 9 ust. 1 rozporządzenia o programach specjalnych oraz propozycjami działań w przypadku zagrożeń, które zaprojektowane zostały w programie specjalnym, przy czym efektywność zmienionego programu specjalnego nie może być gorsza niż zakładana. Zmiany, powinny być, zgodnie z art. 22 ust. 7 pkt 2 ustawy, oraz zaopiniowane przez powiatową radę rynku pracy. Starosta informuje Marszałka o dokonanych modyfikacjach w realizowanym programie specjalnym.

Nie należy przysyłać do Ministerstwa informacji o dokonanych zmianach.

5. POZOSTAŁE INFORMACJE

Decyzję o przyznaniu środków rezerwy na realizację działań aktywizacyjnych, podejmuje Minister w ramach środków, którymi aktualnie dysponuje.

Minister informuje Starostę, w formie zawiadomienia (decyzji limitowej) o przyznanym środkach na realizację programów przez powiatowy urząd pracy. Skan zawiadomienia przesyłany jest do wiadomości właściwego Wojewódzkiego Urzędu Pracy.

UWAGA!

Minister zastrzega sobie możliwość określenia maksymalnej kwoty środków rezerwy przeznaczonej do rozdysponowania na dany nabór wniosków, a także na finansowanie ujętych we wniosku form aktywizacji.

Minister zastrzega sobie również możliwość przyznania kwoty niższej niż wnioskowana lub odmowy finansowania wniosku zwłaszcza w sytuacjach:

- wyczerpania limitu środków rezerwy przeznaczonych na realizację programów,
- przedłożenia wniosku zakładającego wysokie koszty jednostkowe programu albo niską efektywność zatrudnieniową.

Zawiadomienie (decyzję limitową) przyznającą środki rezerwy sporządza się na podstawie **oryginału wniosku**, dostarczonego do Ministerstwa. Wnioski o środki rezerwy na finansowanie zadań w roku 2020, które wpłyną do Ministerstwa **po dniu 15 grudnia 2020 roku** mogą pozostać bez rozpoznania.

Realizacja programów finansowanych ze środków rezerwy może rozpocząć się nie wcześniej niż po otrzymaniu zawiadomienia przyznającego środki rezerwy.

Niedopuszczalne jest wydatkowanie środków rezerwy na inne zadania niż realizowane w ramach Zasad.

W przypadku, gdy wykorzystanie przyznanego limitu środków rezerwy w roku 2020 nie jest możliwe lub byłoby nieefektywne Minister, na pisemny wniosek Marszałka, może zmniejszyć kwotę (limit) środków rezerwy przyznaną na realizację programu. Wnioski o zmniejszenie limitu o kwotę **niższą niż 5 tys. zł pozostawia się bez rozpoznania.**

Wnioski o zmniejszenie środków rezerwy na realizację programu powinny być złożone przez Marszałka **do dnia 31 października 2020 r.** (decyduje data stempla pocztowego). Wnioski złożone po upływie ww. terminu **pozostawia się bez rozpoznania**. Wzór wniosku o zmniejszenie limitu środków rezerwy stanowi Załącznik nr 5 do Zasad.

Środki rezerwy niewykorzystane w roku budżetowym pozostające na wyodrębnionych rachunkach bankowych samorządów powiatów, pozostają na tych rachunkach z przeznaczeniem na wypłatę zasiłków dla bezrobotnych i innych obligatoryjnych świadczeń.

Ponadto:

- wnioski należy przesać do Departamentu Funduszy Ministerstwa,
- strony przygotowanego wniosku muszą być ponumerowane,
- wniosków nie należy zszywać, bindować ani przysyłać w teczkach,
- nie należy łączyć programów - dla każdego programu (dla każdej grupy osób bezrobotnych) należy sporządzić odrębny wniosek,
- wnioski niespełniające wymogów formalnych nie będą podlegały dalszej ocenie.

6. SPRAWOZDAWCZOŚĆ DOTYCZĄCA PRYZNANYCH ŚRODKÓW REZERWY

Starostowie przygotowują sprawozdania z wydatkowania środków rezerwy przyznanych na realizację programów określonych w pkt 1 Zasad i przekazują je do właściwych Marszałków w terminie **do 31 maja 2021 r.**

Marszałkowie, na podstawie sprawozdań Starostów, sporządzają sprawozdanie ogólne dla województwa i przysyłają je do Departamentu Funduszy Ministerstwa w postaci papierowej i elektronicznej, w formie pliku programu excel, na adres poczty elektronicznej (e-mail): sekretariat.df@mrpips.gov.pl, w nieprzekraczalnym terminie do dnia **30 czerwca 2021 r.**

Sprawozdanie należy sporządzić według wzoru, który stanowi załącznik Nr 6 do Zasad.

Zasady oraz wzory wymienionych załączników dostępne są w formie elektronicznej w Intranecie Publicznych Służb Zatrudniania (intranet.praca.gov.pl).

Niedopuszczalne jest modyfikowanie wzorów sprawozdań.

Załączniki:

1. Załącznik Nr 1 – wzór wniosku o przyznanie środków rezerwy na finansowanie programu na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej.
2. Załącznik Nr 1a – wzór formularza do sporządzenia programu specjalnego realizowanego w oparciu o środki rezerwy.
3. Załącznik Nr 1b – wzór indywidualnej oceny programu specjalnego dokonanej przez Marszałka Województwa.
4. Załącznik Nr 1c – wzór wniosku Starosty o przyznanie środków rezerwy na dofinansowanie programu specjalnego realizowanego w 2020 r.
5. Załącznik Nr 2 – wzór informacji o zaangażowaniu środków rezerwy, na finansowanie kosztów pakietu zindywidualizowanych usług na rzecz bezrobotnych, w ramach projektu współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji (EFG).
6. Załącznik Nr 3 – wzór wniosku o zabezpieczenie środków rezerwy na finansowanie kosztów pakietu zindywidualizowanych usług na rzecz bezrobotnych, w ramach projektu współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji (EFG).

7. Załącznik Nr 4 – wzór wniosku o dokonanie przesunięć środków rezerwy w ramach programów realizowanych w 2020 r.
8. Załącznik Nr 5 – wzór wniosku o zmniejszenie limitu środków rezerwy.
9. Załącznik Nr 6 – wzór sprawozdania z wydatkowania środków rezerwy na finansowanie działań aktywizacyjnych przez powiatowe i wojewódzkie urzędy pracy.